

Latweeschu Nwises.

Ur augstas Geweschanas = Summissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 3. Zettortdeenâ tanni 18tâ Janwar 1823.

No J e l g a w a s.

Mehs dohmajam, kad scho gaddu tahda patte lehna seema buhschoti, kâ pehrn, bet jaunais gads tahdu bahrgu seemu atnessis, un tã pehz ta laifa pagallam zittads leekahs, ne kã tas aisgahjis gads. Ka iffatrs no muhsu lassitajeem patš to laifu schinni gaddã ar to pehrnaju ikmehnesi warretu salihdsimast, tad mehs ihsumã to gribbam iseifit. Par isgahjuschu Janwar tas laifs bija siltigs, sneega deesgan kritte, bet tulihit atkal iskusse, tikkai pahru deenu bija labs seemas zelsch. Bewruar arri bija siltigs un warren wehtrains ar pulku flapju sneegu. Merz mehnesi dands lihja un laifs jau bij kã us pawaffaras wihsi. Aprils bija parleekam jauks, tapatt kã aispehrnã gaddã, tikkai beidsotht nafts salnas bija. Mai mehnesis bija faufs ar dands wehjeem. Juhni eesahkums bija aufstigs un wehtrains, tanni Iotã un IItã Juhni bahrgas nafts salnas rudsu seedus dands weetas maitaja, pehzaki tas laizinsch bija siltis, bet pastahwigi faufs, un schis leels faufums waffarejeem un linneem leelu skahdi darrija. Juhli mehnesis bija wisszar siltis un flapisch ar bahrgeem pehrkoneem, gan drihs ikdeenãs. Augusts bija dsistrs un gan drihs us ruddens wihsi. Septembers pa pussi aufstigs un pa pussi jauks un rahms. Oktober drehgns, milis un rahms, beidsotht aufstis. Nowembers lehns un us ruddens wihsi. Dezembers aufstigs, pehzaki pastahwigas stipras salnas bes sneega. Tã nu mehš jaunu gaddu sahsoht ta aisgahjuscha laifu ihsumã effam peeminnejuschi, un ne kas ne faitehs, ja iffatrs rauga, fur un kã schi gadda laifs zittads buhs.

No Wentespils, tanni 18tã Dezember.

Preesch kahdahm neddelahm 2 fuggi pee muhsu juhrmallas strautejuschi, zilweki un

prezses no abbeem tappe isglahbti. Arri us Sahmu semmi 2 fuggi ar Kreewu prezzehm peelahdeti, us seklumu usgahjuschi, tee fuggu laudis preesch kahdahm deenahm ar laiwahm no Sahmu semmes schurp atbrauze. — Weens fugga-kungs, kam tas wahrds Staugart, ittinhrihnischfigi no Deewa irr tappis isglahbti. Oktober mehnesi schurp atbrauze no Dahnisku Walsts un atwedde mums jauks abholus, un wiina fuggis ar linne-fehlu tappe peelahdehts un us Wahjemmi noraidihts. Ne zil juhdses us juhru nobrauzis, tas stuhmannis, gribbedams to leelu sehgehi ohtradi greest, no ta pascha juhã tappe eemests, tas weens weenigs fugga wihrs (jo pawissam tikkai 3 zilweki tanni fuggã bija) meledams stuhmanni glahbt, arri juhã cekritte un noslihske weenlihdš ar to stuhmanni. Tã tas fugga-kungs weens patš atlizzis, par 50 stundeem puhlejahs, sawu dsihwibu isglahbt un sawu fuggi us Wentespilli pahwest. Dwi sweschi fuggi, kas wiinu prett wehju un wilneem zihndamu redseja, un to par paligu fauze, neschehligi garram brauze, bet Deews bija schehligs un Staugartam lihds muhsu ohstã atkal eetapt eeschã. No dascheem fuggeem, kas jau labbi ilg no schejenes ar prezzehm aisgahjuschi, itt nekahda sinna naw atnahkusi un muhsu fohpmanni tadeht leelas behdas turra.

Muhsu Wente stipri fasallusi, bet sneega lihds taggad naw, to wihsi gaidam.

No Kreewu semmes.

Laudis brihscham daschus neekus tizz, kas nekad naw notikkuschas, un zittas leetas, kas pateesi pasaulẽ hijuschas, par pasakkahm turra. Tapatt nu arri daschi ne gribbehs tizzeht, kas isgahjuschã waffarã Kurst Gubernementã, us

to muischu Iwanowka, notizzis. Wehtra fahke zeltees un tadehl tas audeklis, kas us bleeki bija, tappe fanemts; to darroht, stips weefulis zehlahs ahtri un pazehle weenu meitu, kas patlabban weenu gabbalu audekla gribbeja aisnest; gan ta nabbadsite gribbeja pretti turretees, bet tas weefulis to zehle kahdu 4 assu us augfchu, un kahdus 300 sohlus aisnesse pahri par uppi un us plawu nomette ar wissu to audekla gabbalu, fo eefsch bailehm zeeti rohkäs turreja un fo wehjsch winmai ap meesu bij tinnis. Tai meitai nefas ne kaiteja un jau bruchte buhdama, pehz kahdahm neddelahm sawas kafsas turreja. — Schi sawada leeta ne buht ne buhtu warrejusi notift, ja tas audekla gabbal, ka kahds garfch sehgelis no weefula us augfchu zelts, no ta wehja ne buhtu kahdu spehku dabbusis, zilweku pazelt un labbu gabbalu aisnest.

Witepsf Gubernementa weens wezs Muischneeks sawa 83fchâ gadda to preeku peedsihwoja, ka divi dehli un weens snohts to pee saweem jaunpeedsunmuscheem dehleem us reisi kuhmös aizinaja. No darrija wezs Kung? Ka tehws ar saweem laudim dshwodams, winsch kuhmös aizinaja itt wissus sawus saunneekus un kalpus, wairaf ka 300 zilwekus, un pats turreja sawus behrnu behrnus weenu paffat ohtru, gribbedams lai ta mihlestibas faite, kas winnu ar saweem laudim saweenoja, arri us behrneem un behrnu behrneem pastahwigi paliftu.

N o E n g u r e s.

Pee mums preefch kahdu laifu affu rakfoht, tee razzeji itin wezzu sifku naudu atradde, wezzus Rihges schkillimus ween, kas gan drihs wiffi kohpa gabbalös bij faruhsejuschi; winnu bij 2 stohpu, bet kad ne no sudraba un tiffai apsudrabeti, tad ne fo ne geld. Prohtams irr, ka preefch kahdeem 300 gaddeem, kahds sweijneeks scho sawu mantu, kas winmös laikös, fur nauda warren retta bija, dauds fo gelbeja, të irr eerazzis un ne kahdu labbumu no sawas baggatibas redsejis. — Zif daudsreisahm to fadsird, ka aprakta nauda tohp atrasta!

Tee, kas to eerakfusch, paschi nomirruschi un nedf winneem, nedf winnu paleekameem, itt nekahds labbums no tahs pafschyptas mantas bijis. Woi tas newaid mulkiba sawu naudu ta semne eelift? — Preefch 300 gaddeem ar scho leelu pulku schkillimu, kas taggad itt ne fo negeld, dauds fo warreja nopirkt, un few un saweem behrneem dauds labbu darriht, un ja arridsan tam, kam peederreja, ne kahdu behrnu warr buht naw bijusch, tatschu ar scho naudu buhtu warrejis dauds bahrinus audsnaht un dauds nabbageem no teefas lihdscht, un ta labbu fehlu preefch Debbesim ischt. Bet kas tad nu irr? Pascheem teem, kas tohs schkillimus atraddusch, tiffai leeks preeks bija, bet nekahds labbums no schihs wairs negeldigas mantas. To padarra sifstums, kas nedf fewim nedf zitteem zilwekem fo labbu wehledams, sawu mantu labbaki eefsch semnes leef faruhcht un fapelleht, ne ka prahthigi walkoht.

* * *
 Gelfsch Wabzu Iwischm laffa, kad Italias semne un Genua pilfata, wezs sohlmeisteris pasauls gallu us isgahjuschu 4tu November mehnescha deenu papreefch fluddinajis. Jan laudis fahze tizzeht un lohti bihtees, zitti arri sagahdaja wirwes un laiwes, itt ka warroht pasauls gallam isbeht! Ta peeteifta deena atnahze, un raugi, parleekam jauks un rahms laiks bija, un ne kahda fahde ne notiffe. — Tad nu to wiltigu praweeti isfnehje, bet winna draugi fazzija, ka tatschu Neapel walfti preefch kahdu laifu semnes trihzeschana bijusi un winsch tiffai effoht pahrechtinajis. — Ta mahau-tizziba allaschin isrunnas grabbsta, un mulku laudis sinna krahpt un par nepateesu baidiht. — Wehl schinnis Iwises irr lassams, kad weens semneeks pilfata leelu lahdi nopirzis, un ar to us mahjahm brauzoht, kad leeks wehjsch winnam ne kahwe tabbaku sinehcht, pats effoht sawa lahde eefehdees, lahdes wahku wallam pamehdams. Wehjsch to wahku aisfweede kohpa un tas wihrs ka putninsch krahntina bij eefehgt; gan atflehga tam bij kabbata, bet no eefsch,

puffes ne fo ne geldeja. Tas nabbadsinsch gan blahwe un fauze, lai kahds nahktu paligâ, bet ne weens ne gaddijahs us to zellu. Sirgs to zellu us mahjahm labbi sinnadams, pahrfrehje weends riflchds. Saimneeze sawu wihru ne redsama, un dsirdebama fa eefsch lahdes zilweks stenneja un waideja, lifke kalleju atfaukt un lahde ar walti tappe uslausta. Te nu to nabbagu wihru pufsmirruschu un warren fagrustu un sadaudsetu atradde.

• Pateizibas peeminneschana.

Wandsenes-muischâ us scheem seemas-sweht-keem tas wezs waggare nomirre, ar wahrdu Johann Heinrich Meyer; winsch Lubbs-Effere dsimnis un bgnus gaddus peedsihwojis. Sawam wezzam zeenigam Rungam, kam par 31 gaddu ustizzigi un taifni deenejis, ahtri pakka gahjis us winnu labbaku dsihwoschamu! Gohds, mihlestiba un pateiziba no Rungeem fâ no laudim pawaddija winna lihki us kappu, un winna wahrds paliks ilgus gaddus gohda-peeminneschana tanni widdû, fur nenosedfigi un taifni tit ilgi ne ween par waggari, bet gan drihs par waldineeku bijis. — Schihp pasfaules laizigu mantu winsch naw krahjis, jo winna manfa tahda bij, pehz fo tee sagli ne rohkt un fo ruhfa ne faehd. — Lai faldi buffa sawâ wehfa kappinâ! Tam zeenigam Rungam, kas taggad tur walda, winsch par agri mirris un tas winna ne kad ne peemirrhis. — Gohds gohdu pelna! —

Teefas fluddinaschanas.

No Mescha = muischas (Buschhoff) Basnizas, Jaunjelgawas aprinki, 5 Dsesinu-Grahmatas, fur eerakstihst, fa Basnizai peederr, isagatas. La Kursemmes Gubernementa-Waldschana tadeht weemu fluddinaschanu irr islaidufi, pawehledama, lai mekle to Basnizas aplaupitaju sinnamu dabbuht.

Ar Nihzes = muischas pollizejes sinnu un us nospreeschamu tahs Nihzes Pagasta-teefas,

tohy wisseem fluddinahts, fa tai Imâ Bewrar mehnescha deenâ schinni gaddâ, taps pee Nihzes Basnizas = frohga uhtrupâ pahrdohtha weena dalka to laudim gobbu-, galwas-naudas un magafines = parradu labbad atneintu sirgu, gobwju, juhku un awju. Tapatt arridsan ta ohtra dalka scho minnetu lohpu taps pahrdohtha tai 5tâ Bewrar mehnescha deenâ pee Nihzes Leepen = frohga. Pirzejeem ta nauda tubliht ja makfa. Nihzes = muischâ, tai 5tâ Janwar deenâ 1823. (2)

Pankohkt Mikkelis, pagasta-wezzakais.

W. Rothe, Teefas skrihweris.

* * *

Cefsch Seffiles pagasta irr preeksch kahdahm neddelahm 2 arraju sirgi, no kurreem tas weens pellehks (Mausfals), un tas ohtris melns (Rapp), peecklihduschi. Kas winnus par saweem sihme, tas lai tadeht eefsch 4 neddelahm un prohti, lihds to 10to Janwar 1823, ap-pakfch rakstîtâ Pagasta-teefâ peeteizahs, tad pehz atlihdinsaschanas to tadeht isdohtu atdab-buhs; ja ne weens ne raddisees, tad beidsamâ termina deenâ taps pagasta-lahdei par labbu isdohti. Seffiles Pagasta-teefâ, tai 22trâ Dezember 1822. (1)

Zuhkaine Janne, Pagasta = teefas wezzakais.

C. Walter, Pagasta-teefas skrihweris.

I s d a h w a f c h a n a s.

Tas Wezz-Swahrdes Billes-frohgs, fo arri Pranzu = frohgu fauz, ar laukeem un plawahm, un ar weenu saimneeku, kas pee schi frohga peederr, us nahkofscheem Jahneem 1823, us arrenti irr dabbutams. Tee kam patiktu scho frohgu us arrenti nemt, lai tanni 31ma Janwar atnahkt Wezz-Swahrdes-muischâ, tur par to arrenti un funtraktu wissu dabbutams sumahkt. (1)

J. G. Goerz.

Das pee Leelas-Gezawas peederrigs Rudsu-
krohgß irr us scheem Zahneem 1823, us arrenti
dabbujams; kas patiffchanu turra scho krohgu
us arrenti nemt, warr schimi mehnesi pee
Leelas-Gezawas muischas-waldifchanas teif-
tees. — Schis krohgß irr us to leelu zellu no
Zelgawas us Zehkabapilsatu un arri us to
zellu no Bauffas us Nihgu. Leelas-Gezawas-
muischâ, tai 2trâ Janwar 1823. (2)

Leelas-Gezawas muischas-waldifchana.

Zittas fluddinafchanas.

Tanni 10tâ Janwar deenâ fehi gadda no
rihta irr naw tablu no Stampes-muischas tilts,
18 werstes no Tuffuma, melna atlas falubbe ar
lapsu obderi, 1 leels falsch merino laffats,
1 kattuhnes slahp-swahrfi un daschadas Gappa-
schu masgajamas drahnas sudduschas. Kas
to buhtu atraddis, tohp lohti luhgts, schahß
leetas, kas wiffas gutas-pallagâ bij eetihats,

pee Tuffuma pilsata pollizeies teefas nodoht,
kur winnam taps atlihdinachts, fo winsch
preefch noweschanas buhtu isdewis, un
wehl 5 fudraba rubbuli par pateizibu taps
maksati. (1)

* * *

Tam Sirmeles-muischas (Nuzes Kirspehlê)
fainneekam Muzzineeku Kahlrim tanni 15tâ
Dezember nakri gaischi behrs firgß, melneem
farreem un melnâ asti, 7 gaddu wezß, bes zit-
tahm sihnehm, un dungans firgß (Schweiß-
fuchs) bes kahdahm sihnehm, 8 gaddu wezß,
nosagti; tanni paschâ nakri arri ohtram Sirme-
les fainneekam Bihlanku Jurrim gaischi behrs
firgß 8tâ gaddâ, ar melnu asti un melneem
farreem, un pahsta kehwa ar baltumu preefch
peeres un melnu srihpi par mugguru, fo pell-
asti fauz, 3 gaddu wezza, isfagti. Sirmeles-
muischâ, tanni 10tâ Dezember 1822. (1)

E. von Ascheberg.

Naudas, Labbibas un Prezzu firgus us plazzi. Nihgê tanni 15tâ Janwar 1823.

	Sudraba naudâ.			Sudraba naudâ.	
	Rth.	Rp.		Rth.	Rp.
3 Rubbuli 7 1/2 Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohßs kanneyu . . . tappe maksahßs ar	1	—
5 — Papihru naudas . . . —	1	34 1/2	1 — linnu labbakas furtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis . . . —	1	32 1/2	1 — flittakas furtes — —	2	20
1 Puhrs rudsu . . . tappe maksahßs ar	1	30	1 — tabaka . . . — —	1	—
1 — kweeschu . . . — —	1	65	1 — dselses . . . — —	—	75
1 — meeschu . . . — —	1	—	1 — fweesta . . . — —	2	—
1 — meeschu = putrainnu — —	1	40	1 mizza silku, preeschu mizza — —	6	—
1 — ansu . . . — —	—	63	1 — wisfsehnu mizza — —	6	25
1 — kweeschu = miltu . . . — —	2	50	1 — farkanas fahls . . . — —	7	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	65	1 — rupjas leddamas fahls — —	6	—
1 — rupju rudsu = miltu — —	1	35	1 — rupjas balkas fahls — —	5	—
1 — sirau . . . — —	1	50	1 — smalkas fahls . . . — —	4	75
1 — linnu = sehklas . . . — —	3	—	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulß un		
1 — kanneyu = sehklas . . . — —	1	75	Warra nauda stahw ar papihres naudû weenâ		
1 — kimmennu . . . — —	3	—	maksâ,		

3 st zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 22.